

Մաննայի դուրս ելաւ երկու ձեռքերով գուցած :

Կոյնականները ժամանակն աւելի երկայն գտնան քան առջի հեղուն : Կը ձանձրանային :

Յանկարծ, առնաձայն մը նրանցքներուն մէջ արձագանգուեցաւ : Մրտնեղութիւնը անհանդուժելի կը զանար :

Գլուխը ներս մտաւ .—եւ Մաննայի զայն մապերէն կը բռնէր, իր բազուկին ծայրը ժամանակութիւններէն իրոխտացած :

Սկսուեղի մը վրայ դրաւ զայն, եւ Սուզմէին մասոյց :

Յամրաբար գլուխը բարձրացաւ վերնատունը . քանի մը վայրէն յետոյ, նորէն վար բերուեցաւ այն պառաւ կնկան ձեռփոփ զոր Զորբորդագետը տեսեր էր առտուն տան մը տամալիին վրայ, եւ Փիչ առաջ՝ Ներովգիտայի մենաեկը :

Ես քաշուեցաւ չտեսնելու համար : Վիտելլիոս անտարբեր նայուածք մը նետեց :

Մաննայի բարձրաւանդակէն վար իջաւ, եւ գլուխը ցուցուց նոովմայեցի գնդապետներուն, յետոյ բոլոր անոնց որ այդ կողմը կերակուրի նստած էին :

Ամենքը զննեցին :

Դործքին տուր շերտը, վերէն վար սահելով, կզակը կտրած էր: Կծկում մը բերնին անկիրները կը ձգտեցնէր . մօրուքին մրայ արիւն կար թափթափ, արդէն մածուցիկ . փակ կոպեր ածգոյն էին ինցիներու նման, եւ բազմասաննեղանները չորս դին ճաճանչ կ'արձակէին :

Քահանաներու սեղանը հասաւ զլուխը . Փարիսից մը հետաքրքրութեամբ առաւ վեր վար դարձուց . եւ Մաննայի, զայն շոկելով, Ալուսին առջեւը դրաւ, որ արթնցաւ այդ ճայնէն: Խրենց թարթիչներուն բացուածքին, մեռած բիբերը եւ մարած բիբերը կը թուէին բան մը ըսել իրարու :

Յետոյ, Մաննայի զայն ներկայացւց Անտիպասին . արցունքներ վագեցին Զորբորդագետին աչքերն ի վար :

Ջաները կը մարէին . Կոյնականները մէկնեցան, եւ սրանին մէջ Անտիպասը մնաց միայն, ձեռքերը քունքներուն դրած, ու միշտ նայելով կտրած գլխուն, մինչդեռ Փանուէլ սրանին մնձ թեւին մէջանցը կանգնած, բազկատարած, աղօթները կը մրմիջէր :

Այն պահուն ուր արեւը կը ծագէր, երկու մարդիկ . զրաբաննով Եւլքանան ինքնիւկ զրկած էր, եկան յանկարծ, այնքան ատենէ ի վեր սպասուած պատասխանը բերելով :

Զայն յայտնեցին Փանուէլին, որ հրճուեցաւ :

Յետոյ անոնց ցոյց տուաւ դժնեանիլ առարկան, սկսուեղին վրայ, ինչնորդին մը նացորդներուն մշշանցը . մարդոց ինչն մէկը ըստ իրեն .

—Միթիմրուէ : Ասի մեռեներուն քովնի իջեր է Գրիստոսին զալուստն աւետելու :

Եսնացին հիմա կը հասկնար այն խօսքը թէ՝ «Որպէսզի ան մեծնայ, պէտք է որ ևս փոքրանամ» :

Եւ երեքը մէկանց, Եւլքանանի գլուխը առնելով, Գրիլելայի կողմը գացին :

Եւ որովհետեւ գլուխը շատ ծանր էր, զայն փոխնիփոխ կը կրէին :

ԿիլՍԹԱՎ ՑԼՈՊԵՌ
Թարգմ . Ա . Զ .

ՀԱՅՑԱԴՐԸ

—ο—

Զ

ԱՌ ԱՆԴՐԱՄ ՉՈՏԱՆ

Դո՞ւ կը բաշխես կենդանատու զօրութիւն, Փարամզատու, տիեզերաց գետդ անհուն :

Եոր անտառներն որ ծուփ ի ծուփ զարէ զար կը մըրմընջին կենդանութեամբ անդադար, Գետերը վեհ, ծովերը մեծ ըսպիսակ, Պայծառ լեռներն ալ որ ունին ձիւնէ թագ, Անսապատ տեղն ուր բաշարձակ ձին զամբիկ կը լորիսնջէ վաղվազելով զեղեցիկ, Հորիզոններն անձայն եւ մէզն օզալու, Եւ մըթութիւնն անքառութեան սպուերածու, կը դողովնէն երբ կը շնչէս, ո՛վ հոգի, Ուորելով Զողիակոս օձն ագի:

Կը գըրկէ զքեզ՝ եւ դուն զանի կը գըրկնս՝
Անենուրեք կը ծաւալիս բողակէզ :

Դո՞ւ կը բաշխես կենդանատու զօրութիւն ,
Փարամզատա , տիեզերաց գետ անհուն :

Երբ Առաւաօն ոսկի խընձոր մը խածած
Մեզ կը նայի հրկնից դրանէն կիսարաց ,
Կը ծիծաղի ուրախութեամբ շողաւէտ ,
Դուրս ելլելով Աղջամուզջն բազմալէտ ,
Մենք կը կանգնինք ամպկիներու տակ պայտ
ծառ :

Կ'աղաղակենք առ քեզ , ո'վ կեանք հրաշա-
փառ ,

Բարի՛ եղիր դու մեզ , եղիր ողորմած ,
Փըրկէ՛ ըղմեզ տըլիրութենէն մրդամած
Ներշնչելով անանական սուրբ առիւն ,
Մի՛ տար լըսել մեզ ողմաճայն սօսաւիւն ,
Եւ թող կապած նրաւաստութեան զօտի պինդ
Մենք մեր ձեռքով պատրաստենք դոյզըն փո-
խիոդ :

Դո՞ւ կը բաշխես կենդանատու զօրութիւն ,
Փարամզատա , տիեզերաց գետ անհուն :

Տիեզերաց արբեցութիւն աստղալից ,
Դու փափա՛ք , դու ցա՛ւ , գու անեզըր կը ս-
կիծ ,
Որ լոյս աչացդ հանգէալ չունիս թանձըր քոյզ ,
Ո՛հ , մարգկային վըլտին եղիր օգնական ,
Էալաղութիւն ըսկըզնական պարզեւէ
Երբ խոնջ՝ բոցոտ , տըւընջարեր արեւէ ,
Խոնջ՝ մութ բաղդէն , կը փափաքի քուն ըլ-
լաւ ,
Թող թարթափներն որ կը ցանկան ա՛լ չըլաւ
Նոր տեսիլքի մ'ակընկառոյց չըմընան ,
Ա՛ռ անսոնց լոյսըք՝ պատրիչ մըշտական :

Դո՞ւ կը բաշխես կենդանատու զօրութիւն ,
Փարամզատա , տիեզերաց գետ անհուն :

Փրկէ՛ եւ զիս . մի՛ ընկը զիս մասանորդ
Տառապանացը խիստ երկար՝ եւ հաղորդ .
Վաղընջական ափանց վըրայ ամայի
Լուսնի մը տակ որ կիսամահ կը նայի .
Ուր ըընջինջ եղած է կեանք ամնայի :

Դիրակատար Ոյընչութիւն եւ ունայն
Թող դու ինձի զանել , թող դու վայելել .

Թող դու ինձի սրատութենէ դուրս ելլել .
Անառաւաօտ գիշերներու հիւր ըլլալ ,

Թող անարատ խաղաղութեան ամբաւ բալ
Խարբութեանց վըրայ իջնայ ծաւալի ,

Եւ զիս դարձուր չըգոյութեան ցանկալի :

Դո՞ւ կը բաշխես կենդանատու զօրութիւն ,
Փարամզատա , տիեզերաց զետ անհուն :

Ե

ԾՐՎԱԾՈՒԽԸ

Լըձին ափանց մօտ , խտաերու մէջ նըստած ,

Երնչելով վաս օդ մը որնկամբ թուխ ու թաց ,

Մեծ սեւախայտ կովերն ապչած կ'որոճան :

Միջօրէի շողափայլ տօթն անվախճան

Կառեն փոշի մը զենքագոյն կը ցանէ :

Եր թափթփին բոցեր ամէն կողմանէ .

Եւ բրգելով ճաներ անլուր անձանձիր

Մերթ կը խայթեն զանոնք Երկինք մ'ուկեծիր

Կը տոչորէ զաշխարհ , լեռներն ու դաշտեր :

Նախարարձներն ալ , որ փրուած խոտն ի վեր

Քըրտնաթթաթիւն կարմրաթուշ՝ քունկ' ըլլան

Կը թասին հարթ արեւուն տակ անսահման .

Բայց բառաչիւն մ'ահաւոր յանկարծ ահա

Լըձին ափանց միւս կողմանէ կը դուայ—

Ուզի կ'ելլեն կովիրը մեծ կը հարթնուն ,

Ուզի կ'ելլեն նաեւ մարզիկ ծանրաքուն ,

Կը բարձրանայ ձայնը լերանց խոր ծոցէ

Ո՛հ , ծովացուլ է , կ ըսեն , կով կը դործէ :

Ու խրոված , մարդ ու գաւար կը փախէին

Զարհուրելով մօտութենէն լու լոճին .

Բայց ան ողորկ է , պըզընձի մը նըման ,

Ալիքներուն վըրայ բոցեր կը լողան :

ՎԱՀՐԱՄ ՍՎԱԾԵԱՆ

